

MALİYE POLİTİKASI

MALİYE POLİTİKASI, bir ekonomide temel makroekonomik hedeflere ulaşmak için kamu harcama ve gelirlerinin, miktar ve bileşiminde alınması gereken önlemler.

DEVLETİN MALİ ARAÇLARI; bütçesi, harcamaları, gelirleri ve borçlanmasıdır.

MALİYE POLİTİKASININ ARAÇLARI:

- **Bütçe Politikası**
- **Harcama Politikası**
- **Vergi Politikası**
- **Borçlanma Politikası**

- **Ekonomik büyüme:** Belirli bir zaman içerisinde ekonominin üretim kapasitesinde ve ekonomik kaynaklarının miktarında meydana gelen artıştır.
- **Ekonomik kalkınma:** Bir ulusun refahı ve yaşam kalitesini artıran ekonomik gelişmedir.

BAŞLICA OTOMATİK İSTİKRAR ARAÇLARI,

- işsizlik sigortası ödemeleri,
- artan oranlı vergiler ve
- tarımsal sübvansiyonlar olarak sıralanabilmektedir.

PİYASALARI BAŞARISIZLIĞA UĞRATAN ÇEŞİTLİ ETMENLER:

- Tam rekabetin gerçekleştirilememesi,
- Kamusal malların üretilmesinin gerekliliği,
- Dışsalılıkların varlığı,
- Marjinal maliyetin sıfır olduğu üretim faaliyetlerinin (doğal tekellerin) varlığı.

DIŞLAMA ETKİSİ: Genişletici maliye politikası uygulaması sonucunda faiz oranının artmasına bağlı olarak özel yatırım harcamalarının azalmasıdır.

DOĞAL İŞSİZLİK ORANI: Bir ekonomide sabit fiyatlarla uyumlu en düşük işsizlik oranıdır.

MARJİNAL İTHALAT EĞİLİMİ: Gelir düzeyinde meydana gelen değişikliğin ithalat miktarında meydana getirdiği değişiktir.

IS EĞRİSİ: Planlanan harcamalarla üretim düzeyinin eşit olduğu denge noktalarında **gelir ile faiz oranı arasındaki ilişkiyi** gösteren eğridir.

LM EĞRİSİ: Para arzı ile para talebinin eşit olduğu denge noktalarında **gelir ile faiz oranı arasındaki ilişkiyi** gösteren eğridir.

TOPLAM TALEP EĞRİSİ, bir ekonomide mal ve para piyasalarının eşanlı olarak dengede olduğu fiyat düzeyi ve çıktı miktarı bileşimlerini gösterir.

TOPLAM ARZ EĞRİSİ, verili her fiyat düzeyinde firmaların arz etmek istedikleri toplam çıktı miktarını gösterir.

Tipik bir konjonktür dönemi;

1. genişleme aşaması (çıkış),
2. zirve aşaması (tepe),
3. daralma aşaması (iniş) ve
4. dip aşamasıdır.

MALİ SÜRÜKLENME; bir ekonomide vergi gelirlerindeki otomatik artışın ekonomi üzerinde ters etki meydana getirerek büyüme hızını düşürmesi.

Mali kurallar, temel mali değişkenler üzerine konulan daimi nitelikteki sayısal sınırlamalar olarak tanımlanmaktadır.

Verginin konjonktürel esnekliği: Vergi gelirlerinde meydana gelen yüzde değişimin millî gelirdeki yüzde değişime oranını olarak ifade edilmektedir.

Vergilerin konjonktürel esnekliğini belirleyen temel faktör, milli gelirdeki değişimlerdir.

Marjinal Tüketim Eğilimi: Kullanılabilir kişisel gelirdeki değişikliğin tüketim miktarında meydana getirdiği değişikliktir.

Kamu Harcamaları Çarpanı: Kamu harcamalarında meydana gelen değişikliğin gelir düzeyinde meydana getirdiği değişikliği ölçmek için kullanılan katsayıdır.

PHİLLİPS EĞRİSİ: William Phillips'in geliştirdiği, işsizlik ile enflasyon arasında ters yönlü ve istikrarlı bir ekonomik ilişkinin varlığını gösteren eğridir.